

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 18:40

יציאת השבת: 19:40

ט' ניסן תש"פ

גיליון מס' 462

שאל אבירך וירגידך

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

חג שמח

קורבן הפסח הוקרב לראשונה בליל מכת בכורות. "והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים... ואכלו את הבשר בלילה הזה, צלי-אש ומצות על מרורים יאכלו" למצוות האכילה נוספו איסורים וציוויים מיוחדים: יש לאכול עם מצה ומרור, אין לשבור בו עצם, לצלותו באש ולא לבשלו, לאוכלו בחיפזון ואין להותיר ממנו עד הבוקר. חלק מהציוויים היו מיועדים רק לפסח מצרים וחלקם נשאו לפסח דורות. אחד הדברים המהותיים שנשארו בפסח דורות הוא שקורבן הפסח יאכל ב"חבורות", על מנת שיהיה אפשר לסיים לאכול את כל הקורבן ולא ישאר ממנו עד הבוקר.

גם היום, חג הפסח נחשב כחג מרובה משתתפים "כל דכפין יתי ויאכל" כל מי שרעב, כל מי שרוצה להצטרף מוזמן. הדלת פתוחה ולא רק לאלו הנביא.

השנה אנחנו במציאות אחרת, אנו מוכרחים להיות איש וביתו, מצומצמים. כ"כ מנוגד למהות הפסח. אך מולנו מצוות "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם". האתגר שלנו השנה הוא למצוא בתוכנו את שמחת החג למרות המגבלות.

למי שלא רגיל לעשות את החג בבית עם ילדיו הקטנים, זו הזדמנות להנהיג בבית מנהגים משלכם. ולא להיגרש רגילים לחגוג עם כל המשפחה ונשארים כעת במתכונת זוגית, זו הזדמנות להרחיב בדברי תורה, סיפורים ושירים שלא תמיד מצליחים לשמוע בהמולה הקבועה. תשתדלו, כל אחד, למצוא את הדרך שלכם לשמוח ולפרוח בחג האביב.

א. מור

1. מה פירוש המילה צו ומתי צריך להיזהר במצוה זו ביותר? (ו', ב' רש"י)
אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות, אמר ר' שמעון צריך לזרוז בכל מקום שיש בו חסרון כיס.
2. מניין למדנו שבגדים שבישל בהן לרבו אל ימזוג בהן כוס לרבו? (ו', ד' רש"י)
כהן פושט את בגדיו ולובש בגדים אחרים בהוצאת הדשן. אין זו חובה אלא דרך ארץ שלא יתלכלך בבגדים שהוא משמש בהם תמיד.
3. לאן ומתי מוציא הכהן את הדשן? (ו', ד')
אל המזבח אל מקום טהור, ואין חובה כל יום להוציאו.
4. על כמה לאוין עובר מי שמכבה את האש מעל המזבח ומניין למדנו זאת?
(ו', ו' רש"י ושפתי חכמים)
עובר על שני לאוים, שכתוב בפס' פעמיים "לא תכבה".
5. האם מנחת כהן טעונה שמן ולבונה ומניין למדים זאת? (ו', ז' רש"י)
גם מנחת ישראל שנקמצת וגם מנחת כהן שהוא כליל טעונות שמן ולבונה, שנאמר: "זאת תורת המנחה", תורה אחת לכולם.
6. האם יש מידה קבועה בכלי לקומץ שהרים הכהן במנחה ומניין? (ו', ח' רש"י ושפתי חכמים)
לא. שנאמר: "והרים ממנו בקומצו" ומשלא כתוב מלוא קומצו למדנו
7. מי אוכל מהמנחה הנותרת לאחר ההקטרה על המזבח והיכן יאכלוהו? (ו', ט')
אהרון ובניו אכלו מן המנחה הנותרת במקום קדוש בחצר אוהל מועד.
8. מה דין כלי חרס וכלי נחושת שבושל בו החטאת? (ו', כ"א)
כלי חרס ישבר וכלי נחושת ממרקים ושוטפים במים.
9. איזה כהן לא יקבל מעור קרבן העולה? (ז', ח' רש"י)
כהן טבול יום, מחוסר כיפורים, אונן.
10. למי נאכלת המנחה? (ז', ט' רש"י)
נאכלת לבית אב של אותו יום שמקריב אותה.
11. "אם על תודה יקריבנו" מי הם החייבים להודות על הנס שארע להם? (ז', י"ב רש"י)
אסיר שיצא לחרות, חולה שנתרפא, נוסע שעבר את הים ומי שעבר את המדבר. וסימנם: חבוש יסורים ים מדבר.
12. בבשר קרבן השלמים נאמר "לא יניח ממנו עד בוקר", א"כ למה אמרו חכמים עד חצות? (ז', ט"ו רש"י)
חכמים אמרו זאת כדי להרחיק את האדם מן העבירה.
13. מה פירוש המילה "ולמילואים"? (ז', ל"ז שפתי חכמים)

המשך שאלות ותשובות

- שכל מילוי יד בכתיב מלא אינו אלא לשון חינוך.
14. **היכן מצינו בפרשה שהחזיק המעט את המרובה?** (ח', ה' רש"י)
שנאמר: "ואת כל העדה הקהל אל פתח אוהל מועד".
זהו אחד מהמקומות שהחזיק המעט את המרובה.
15. **מה אמר משה לעמ"י כדי שלא יחשדוהו? (ח', ה' רש"י)**
אמר להם, דברים שאני עושה לפניכם ה' ציווני לעשות ולא לכבודי ולכבוד אחי אני עושה.
16. **היכן היה הציץ? (ח', ט' רש"י)**
הציץ היה על המצנפת של הכהן הגדול.
17. **באיזה בגד היה משמש משה בכל שבעת ימי המילואים? (ח', כ"ח רש"י)**
- משה היה משמש באותם ימים בחלוק לבן.
18. **מניין למדים פרישת כהן גדול לפני יום הכיפורים? (ח', ל"ג-ל"ד רש"י)**
שנאמר: "ומפתח אוהל מועד לא תצאו שבעת ימים... כאשר עשה... לכפר עליכם" וחז"ל דרשו: לעשות - זה מעשה פרה, לכפר - זה מעשה יוה"כ.
19. **"ויעש אהרון ובניו את כל הדברים" - מהו שבחן? (ח', ל"ו רש"י)**
שבחן ששמעו לקול משה ולא שינו דבר ממה שאמר.
20. **מדוע לא מוזכר שבחו של משה? (ח', ל"ו שפתי חכמים)**
כיון שמשה היה שלוחו של מקום וחזקה ששליח עושה שליחותו ואין זה שבח לשליח העושה רצון המשלח, אך אהרון ובניו עשו עפ"י דיבורו של משה.

שוי"ת לפי אותיות א-ב לחג הפסח

- אותו הלילה... התל של בני ברק
ה ע ת י ק ה נ מ צ א ל י ד
צומת כבישים ידוע. מה שמו?
מסובין
- מהו החודש שבו נגאלו ישראל ובו
הם גם עתידין להיגאל?
ניסן
- ששה - מי יודע?
סדרי משנה
- מה היו אבותינו "מתחילה" - לפני
"שקרבו המקום"?
עובדי עבודה זרה
- איך צריך אתה (האב) לנהוג עם
הבן הרביעי שאינו יודע לשאול?
פתח לו
- מהו כינויו של האפיקומן בהגדה?
צפון
- מה ששואל הילד הקטן בפתיחת
הסדר?
קושיות
- "כל דכפין" פירושו: כל מי ש...
רעב
- מהי המגילה הנקראת בחג
הפסח?
שיר השירים
- מיהו ששתה את המים בחד-
גדיא?
תורה

- הגויים אשר לא ידעוהו?
חמתך
- הפיוט "אדיר במלוכה" כתוב
ב א ק ר ו ס ט י כ ו ן - ל פ י
סדר ה-א' ב' איך מכונים המלאכים
(נאמני ה')?
טפסריו
- מיהו זה שנסב לאחור בצאת
ישראל ממצרים?
ירדן

- מהו ה- "אחד עשר מי יודע"?
כוכביא
- מיהו זה "שביקש לעקור את
הכול"?
לבן הארמי
- "מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע
ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא
ורבי טרפון שהיו מסובין בבני-ברק,
והיו מספרים ביציאת מצרים כל

- מבשר הגאולה אשר יבוא לפני
המשיח ויתרץ קושיות ובעיות (כולל
השאלה אם לשתות 4 או 5 כוסות יין
בפסח).
אליהו הנביא
- מאכל בצלחת הסדר אשר מסמל
את קרבן החגיגה בפסח, שהיה נהוג
ב ז מ ן ש ב י ת ה מ ק ד ש
היה קיים. כיום הוא זכר לחורבן
המקדש.
ביצה
- מי אמר (בהגדה): "כל שלא אמר
שלושה דברים אלו בפסח, לא יצא
ידי חובתו - ואלה הם: פסח, מצה
ומרור".
רבן גמליאל
- מהו הפזמון החוזר לפיוט,
שמתחיל במילים אלו: "כמה מעלות
טובות למקום עלינו - אילו..."
דיינו
- מי זאת ה"היא שעמדה"?
ההבטחה בברית בין הבתרים
- מהי המצווה מן התורה שממנה
התפתחה ההגדה של פסח?
והגדת לבןך
- מהו הסמל לקרבן הפסח בצלחת
הסדר?
זרוע
- מה מבקשים מה' שישפוך על

1. בתורה החג נקרא "חג המצות" ובש"ס נקרא "חג הפסח". למה השינוי?
הקב"ה בתורתו קורא לחג- חג המצות כדי לשבח את עם"י ולהזכיר את החסד של ההליכה במדבר. אבל אנו משבחים את הקב"ה וקוראים לחג "פסח" ע"ש הנס שנעשה לנו כשפסח על דלתותינו. (ר' לוי יצחק מברדיצ'ב)
2. מדוע הלילה הראשון נקרא ליל הסדר?
כי בלילה הזה מתחיל הסדר של כל השנה, שהרי פסח הוא ראש השנה לרגלים, הואיל וכל המצוות תלויות ביציאת מצרים.
3. מדוע לא מברכים בליל הסדר "שעשה ניסים"?
ברכת "שעשה ניסים" מברכים על מצוות דרבנן, לספר ביציאת מצרים זו מצוות דאורייתא. (מהרי"ל).
4. מדוע 4 כוסות הוא דווקא ביין? גימטריה של "כוס יין" = 156. אם נכפיל אותה ב-4 נקבל 624 שזו גימטריה של המילה "חירות". 4 כוסות יין = חירות.
5. כנגד מה יש 15 סימני סדר?
בלילה הזה אנו הולכים ומתקדשים עפ"י סדר עולה ומובנה של ההגדה. סימני הסדר תוקנו כנגד:
א. 15 שיר המעלות שבספר תהילים.
ב. 15 הימים מתחילת החודש ועד אמצעיתו שבהם הלבנה מתמלאת.
ג. 15 הדורות מאברהם אבינו ועד שלמה המלך שבנה את בית המקדש.
6. מדוע שואלים "מה נשתנה" בפסח, ולא בסוכות כשעוזבים את הבית?
על סוכות אין מה לשאול כיוון שעמ"י מורגלים בגלויות ונדודים. אבל לשיבה סביב שולחן ערוך בהסבה עמ"י לא הורגל.

שאלות על ליל הסדר וההגדה

פרסומא אתר מידע לקהילה הדתית ברחובות

1. מה הטעמים לכך שמכינים בליל הסדר 3 מצות?
2. על איזה צד יש להסב בליל הסדר? מתי מחויבים אנו להסב?
3. מה עושים בקריאת ההגדה כשאומרים "מצה זו שאנו אוכלים"?
4. מה פירוש המילה "אפיקומן"? לזכר למה הוא נאכל? עד מתי חייבים לסיים לאכול?
5. אילו דברים בהגדה של פסח קשורים למספר 4?
6. כנגד מה תיקנו לשתות 4 כוסות?

שאלות ותשובות לחג הפסח

1. שתיים ממכות מצרים נכתבות באותן אותיות בסדר אחר. מה הן?
דבר, בד.
2. איזו מכה נתנה לחג הפסח את שמו?
מכת בכורות שבה ד' פסח על בתי בני.
3. ציין 3 שמות נוספים לחג הפסח.
חג המצות, האביב, החירות.
4. מדוע נקראת המצה בשם: "לחם עוני"?
- א. מאכל עניים כי מתעכלת לאט.
ב. לחם שהכל עונים עליו (פסחים ט"ו).
5. מה משמעות השם: "פסח"?
פה סח = פה מדבר בהגדה.
ב. לשון דילוג כי ד' פסח על בתי בני במכת בכורות.
6. מה היא כמות היין המינימלית הנדרשת לכוס בליל הסדר?
רביעית יין=86 גרם. הסימן לכך כוס בגימטריה=86.

1. ממתי ועד מתי סופרים עומר? ענה בלשון הכתוב!
ויקרא כג, טו-כא
2. אילו קורבנות מקריבים בתחילת הספירה ובסופה?
ויקרא כג, טו-כא
3. מדוע סופרים גם ימים וגם שבועות?
ויקרא כג, טו-טז; דברים טז, ט
4. מהו זמן ספירת העומר לכתחילה ובדיעבד? צ, ג-ו
5. מה תענה אם תישאל "כמה סופרים היום?" מדוע? צ, ד
6. איך עלול אדם להפסיד הרבה ברכות על ידי שכחה אחת? צ, ו
7. אילו ימים בספירת העומר אין לנהוג בהם דיני אבלות? צ, י-יב
8. מה הם שלושת מנהגי האבלות הנוהגים בימי הספירה? צ, ח-ט
9. "שבע שבתות תמימות תהיינה". מה נובע מכך? צא, א

שעת סיפור - שמחת החג

לזכור, שבורא עולם הוציא עם שלם של עבדים אל פסגת הר סיני, מבורר עמוק אל פסגת אלוקים, גם אותך הקטן הוא יכול למנף מעלה (מעייין השבוע)

גם אם מצבך לא שפיר, גם אם אתה חושב שהנך נמצא בתחתית, שאין לך תקווה, תזכור שתמיד יש תקווה, לעולם אל תתייאש.

אחת הסיבות שנצטוונו לזכור את יציאת מצרים בכל יום בבוקר ובערב, היא כדי לזכור שאין מקום לייאוש ואין לאבד את התקווה, שאפילו בשיאו של החושך בורא עולם יכול להצית לך את האור.

זה מה שאנו אומרים בקידוש החג, אשר בחר בנו מכל העמים, ורומם אותנו מכל לשון, רק למשמע והכרת הדברים צריכים אנו לשמוח, להתעודד, לצאת מתוך הייאוש ולהתחיל לטפס במעלה ההר. אצל יהודי אין יאוש בעולם כלל.

חיזוק יומי

בערב חג הפסח פנה אברך אל הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זצ"ל ושאל: "את כל מצרכי החג הכנתי - הגדות, מצות, יין ומרור. דבד אחד חסר - שמחה! כיצד מגיעים לשמחת החג...?"

השיב לו הרב שך: "זאת אין צורך להכין מראש. היא מגיעה בקידוש החג".

"כיצד?! תמה האברך. הסביר לו הרב: "בקידוש החג אתה נותן שבח והודיה לבורא עולם - 'אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון, וקידשנו במצוותיו. ונתן לנו באהבה! מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון'".

כשאני חושב על כך, חפץ אני לרקוד. ואתה שואל איך מגיעים לשמחת החג...?!"

שיעבוד מצרים מלמד אותנו מוסר עצום לחיים - אל ליהודי להתייאש!

יש פעמים שהאדם רואה שהוא הולך ושוקע בענייני העולם הזה, שוקע ויורד ברוחניות, לא מצליח לנווט את עצמו "ולצוף" מעל פני המים", אולם יש לו

הלימוד בעלון מוקדש לזכות

הרך הנולד לירואי בן לילך נ"י

תהלה בת טליה אריאלה נ"י במזל טוב

רפואה שלמה ומהירה של כל חולי עמך ישראל